

ÎNCHEIERE

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Victor Stroevici,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a ÎM „Moldcell” SA către SRL „Grand-Tur”, Gheorghe Ciobanu cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel a ÎM „Moldcell” SA depusă împotriva hotărârii din 13 august 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 04.03.2019, SA „Moldcell” a depus cerere de chemare în judecată către SRL „Grand-Tur”, Ciobanu Gheorghe cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 13 august 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, acțiunea a fost respinsă.

La 04.09.2019, avocatul Stroevici Victor, în calitate de reprezentant al SA „Moldcell” a declarat apel preliminar împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Central din 13.08.2019, solicitând casarea integrală a acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel, fiind acordat termen până la 14.11.2019, orele 17.00, pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cu semnătură olografă a apelului motivat în copii pentru toți participanții la proces, a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 622 de lei, cu înregistrarea acestora până la data limită în cancelaria instanței de apel – 14.11.2019, orele 17.00. Totodată, s-a explicat apelantului că în caz de neîndeplinire a indicațiilor din încheiere, cererea de apel se va considera nedepusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, cererea de apel a SA „Moldcell” a fost restituită pe motiv că neajunsurile cererii de apel nu au fost

înlăturate de către apelant în conformitate și în termenul indicat în încheierea din 24.10.2019.

La 12.12.2019, ÎM „Moldcell” SA, prin intermediul avocatului Victor Stroevicei, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 20 noiembrie 2019.

În motivarea recursului a indicat că, soluția instanței de apel este incompatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, dat fiind faptul că cererea de apel motivată, inclusiv și dovada de achitare a taxei de stat a fost expediată, prin intermediul oficiului poștal la 13.11.2019. Astfel, instanța de apel, contrar prevederilor art. 112 alin. (3) Cod de procedură civilă, a considerat cererea de apel înregistrată de către Curtea de Apel Bălți la 15.11.2019, ca fiind depusă tardiv.

Prin urmare, a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea spre rejudecare problema soluționată prin încheiere.

Examinând materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „Moldcell” SA, prin intermediul avocatului Victor Stroevicei, urmează a fi restituit din următoarele motive.

În speță, se constată că, prin încheierea din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de SA „Moldcell” împotriva hotărârii din 13 august 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, pe motiv că neajunsurile cererii de apel nu au fost înlăturate de către apelant în conformitate și în termenul indicat în încheierea instanței de apel din 24.10.2019.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel din 20 noiembrie 2019, ÎM „Moldcell” SA, prin intermediul avocatului Victor Stroevicei, a declarat recurs.

Verificând împuternicirile avocatului Victor Stroevicei întru depunerea cererii de recurs în interesele ÎM „Moldcell” SA, instanța de recurs constată că cererea de recurs este depusă de o persoană neîmputernicită, fapt ce constituie temei de restituire a acesteia în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă.

Astfel, în conformitate cu art. 75 alin. (2) Cod de procedură civilă, procesele civile ale persoanelor juridice se susțin în instanța de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați

Din prevederile normei de drept citate supra rezultă că, pot avea calitatea de reprezentanți ai persoanelor juridice în procesul civil: administratorii, salariații persoanelor juridice, avocații și avocații stagiați. Prin urmare, nu orice subiect de drept poate avea calitatea de reprezentant în procesul civil, legislația procesuală oferă această posibilitate doar subiecților de drept cu statut special menționați mai sus.

Astfel, Colegiul susține că este inadmisibil ca în procesul civil o persoană juridică să fie reprezentată de o altă persoană juridică, cu excepția cazurilor când calitatea de administrator al persoanei juridice o are o altă persoană juridică (de exemplu, organizația gestionară conform art. 70, alin. (6)-(8) din Legea privind societățile pe acțiuni).

Din moment ce legea nu-i recunoaște unei persoane juridice posibilitatea de a reprezenta procesual o altă persoană juridică, aceasta, pe de o parte, nu poate beneficia de drepturile specifice prevăzute de lege pentru reprezentant în procesul civil (printre care și dreptul de a semna cererea și de a depune în judecată), iar pe de altă parte, nici nu poate să transmită împuternicirile de reprezentare unei alte persoane, or, din prevederile art. 81 din Codul de procedură civilă rezultă cert că dreptul de a transmite împuternicirile de reprezentare unei alte persoane îl are doar reprezentantul (administratorii, salariații persoanelor juridice, avocații și avocații stagieri).

Împuternicirile avocaților de reprezentare în procesul civil a persoanelor juridice, se atestă prin mandatul semnat de client (reprezentat). Astfel, din prevederile art. 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă rezultă că, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Conform pct. 2 și 6 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sânt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora în instanța de judecată. Formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: 1) pe recto se înserează: a) numărul și seria; b) denumirea biroului asociat de avocați; c) denumirea cabinetului avocatului; d) datele de contact; e) denumirea „MANDAT”; f) numele și prenumele avocatului; g) numărul licenței și data eliberării; h) numărul contractului de asistență juridică și data semnării; i) numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și data semnării; j) semnătura avocatului, certificată prin ștampilă; 2) pe verso se înserează: a) împuternicirile avocatului; numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Potrivit pct. 8 din Hotărârea menționată, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

De asemenea Colegiul reține, că potrivit prevederilor art. 11 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură, nu se admite acordarea de către avocat a asistenței juridice de reprezentare a intereselor în instanța de judecată în alt temei, decât în baza contractului de asistență juridică, iar mandatul avocațial reprezintă un act juridic de

confirmare a împuternicirilor avocatului în raport cu terții și/sau instanța de judecată. Contractul de asistență juridică, reprezentând în esență o prestație de servicii, cade sub incidența reglementărilor art. 936 din Codul civil. Or, contractul de asistență juridică, reținând natura prestației și subiectul special al acesteia, are un caracter intuitu personae, având la bază încrederea clientului în avocatul cu care a contractat și, în acest sens urmează, a fi executat personal de către avocatul cu care a contractat clientul.

Din prevederile art. 81 din Codul de procedură civilă rezultă că, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce quantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

La caz, în vederea demonstrării existenței împuternicirilor de reprezentare a intereselor ÎM „Moldcell” SA, avocatul Victor Stroevici a prezentat mandatul avocațial seria MA nr. 1195248 din 11 februarie 2019, versoul căruia, în numele clientului, este semnat de către SRL „COLECT HOUSE”.

În așa mod, se constată cu certitudine că avocatul Victor Stroevici a declarat recurs împotriva încheierii din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, fără a avea împuternicirea să depună cererea de recurs, circumstanță determinată de cadrul normativ aplicabil speței și practicile existente, deoarece, după cum s-a indicat anterior, reclamant/apelant, cât și recurent în prezentul proces este ÎM „Moldcell” SA. Cererea de apel în numele și interesele ultimei a fost întocmită, semnată și depusă, la fel, de către avocatul Victor Stroevici în baza mandatului, care, însă, nu este semnat de către administratorul persoanei juridice ÎM „Moldcell” SA, ci de către administratorul unei alte persoane juridice, din nume propriu, în calitate de client al avocatului.

Suplimentar, este de menționat faptul că SRL „COLECT HOUSE”, chiar și în situația în care acționează în temeiul unui contract de mandat în numele ÎM „Moldcell” SA, în calitate de client în cadrul unui raport juridic, nu a fost în drept de a se prevala de statutul său în raport cu avocatul Victor Stroevici, cumulând atât calitatea de client, cât și de executant în cadrul respectivului raport juridic.

Din această perspectivă, prevederile din contractul de mandat și din procură contravin prevederilor imperative ale legii, fiind lovite de nulitate absolută în temeiul art. 220 alin. (1) din Codul civil, deoarece dreptul de reprezentare procesuală poate să-l aibă doar un reprezentant în procesul civil (art. 81 din Codul de procedură civilă).

Astfel, din moment ce SRL „COLECT HOUSE” nu poate avea, de principiu, calitatea de reprezentant în procesul civil, transmiterea împuternicirilor de

reprezentare unei alte persoane, semnarea și depunerea cererii de recurs de către aceasta din urmă contravine prevederilor art. 75, 81 din Codul de procedură civilă, căci, nimeni nu poate transmite mai multe drepturi decât are el însuși, Colegiul calificând situația juridică descrisă mai sus ca semnarea cererii de recurs de către o persoană neîmputernicită de a o semna.

Reieșind din cele expuse, Colegiul reiterează că, realizarea dreptului de a ataca hotărârea/încheierea judecătorească în lipsa dreptului de a o contesta de către avocat în modul prescris de lege, reprezintă în esență o favorizare nejustificată a părții recurente, în fraudă regulilor unui proces echitabil.

În așa mod, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de ÎM „Moldcell” SA, prin intermediul avocatului Victor Stroevici, împotriva încheierii din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de ÎM „Moldcell” SA, prin intermediul avocatului Victor Stroevici, împotriva încheierii din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a ÎM „Moldcell” SA către SRL „Grand-Tur”, Gheorghe Ciobanu cu privire la încasarea datoriei, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru